

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG · SOKOLSKO SELO ·

LJUBLJANA,
22 JUNA 1934Izlaže svakog petka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se
u Učiteljskoj školi, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun
poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćajuGOD. V
BROJ 26

Sokolska propaganda

Mnogi veliki pokreti sadašnjosti imaju uvelike da zahvale svoju veličinu velikoj i umešnoj propagandi, koju su znali njihovi vode da razviju. Propaganda je danas jedan od najjačih činitelaca celokupnog života u svetu. Hljade listova u stotinama hiljada primjeraka razasilje se u svet, hiljade knjiga i brošura raznose misli svojih autora i nastoje da za njih zagreju čitaoca i da ih uvere u njihovu veličinu. Preko radija milioni ljudi iz udaljenosti od hiljade kilometara slušaju govore onih, koji ih žele oduševiti za svoju stvar, pridobiti ih za ovu ili onu svrhu, za ovaj ili onaj pokret. Svet danas prosti vrvi od propagatora sa svim mogućim ciljevima, koji iskorisćavaju sva sredstva što im stoje na raspolaganju. Danas se prosto ne može ni zamisliti neki pokret bez propagande.

Propaganda sačinjava i deo našeg sokolskog života i rada, i to jedan vrlo važan deo. O propagandi u Sokolstvu mnogo se govori, i to se pitanje mnogo tretira. Da li nam je u Sokolstvu propaganda potrebna? To je pitanje, na koje se može samo jesno odgovoriti, jer uspeh sokolskog pokreta — Sokolstvo nije obična organizacija — kao i svakog drugog i te kako ovisi o načinu kako ćemo ga propagirati. Nasi ciljevi jasno govore, da mi imademo izvršiti jednu misiju, za koju nam je potreban što veći broj saradnika, čim veći i rašireniji delokrug. U konačnoj fazi našeg razvoja mi imamo za cilj želju neumrlog Tirša, da Sokolstvo više ne bude imalo publike, više da ne bude posmatrača izvana, već da svi budu unutar njega.

Pitanje može biti samo u tom, da li je naša sokolska propaganda dovoljna, da li smo odabrali pravi put i prava sredstva na tome polju?

Od svojih početaka je Sokolstvo svoje prirede, a naročito one većeg stilata smatralo kao glavno sredstvo propagande, i one su i priredivane s tim ciljevima. Danas se to samo u toliko promenilo, što mi još veću važnost na njih polažemo, i to baš u tom pravcu. I nedovjeno je da te prirede postižu svoj cilj, jer ono što se vidi i doživi na jednoj dobro spremljenoj i uspeloj sokolskoj priredi većeg stila, ostaje duško urezano u duši, ostavlja trajan dojam u našim srcima. Ono nas može zaista privući, zagrejati, oduševiti do ushićenja i učiniti svojim pripadnicima. Mnogi je to osjetio, mnogi doživeo i pošao putem onih, koji su ga oduševili. Malo je srca ostalo hladno kod bujice oduševljenja, kod onoga divnog sklada, kod onog intimnog ophodenja, koje se može videti samo na ovakvim sokolskim priredbama. I zato moramo tim našim priredbama posvetiti punu pažnju, održati ih na dostojnom stupnju, ukloniti što je na prijašnjim bilo lošo, i popuniti što im je nedostajalo. Te prirede su ogledalo našega rada prema vani, prema celoj javnosti u kojoj radimo, i to treba da nam bude uvek opomena, da ne bi gresili i onemogućili svrhu tih naših priredaba. Zato je potreban potpun i pravi odgoj, ne samo naših voda, nego i svakog pojedinca, koji kod tih priredaba sudeluje ili im prisustvuje.

Te prirede su, kako rekoh, u propagandnom pogledu daleko važnije, ali danas imamo i drugih sredstava koja nam služe u tom pravcu. Mi imamo danas našu sokolsku štampu, kao i ostalu nama naklonjenu štampu. Imamo na raspolažanje i naše radio-stанице, i mi treba da čim više upotrebitimo sva tisredstva za širenje sokolske misli, ali uvek pazeci na to, da su nam sredstva i način dostojni sokolskog zadatka. Treba se kloniti svake buđene demografske propagande, jer je to često svojstveno onima, čiji je cilj pravilan našem, čija je svrha demoraliziranje, dezorganizacija ili organizacija u destruktivne svrhe.

Ipak ima nešto na što mi ne obraćamo možda dovoljno pažnje, što će se previdimo, ili iz obazrnosti prema nekim licima ili iz osećaja da nismo pozvani da to ističemo.

Način propagande koji je gore naveden mogao bi se nazvati javnom propagandom, propagandom višeg stila ili možda prigodom. Ima međutim još jedan drugi način, koji bi se mogao nazvati svakidanjom, unutarnjom ili čak lokalnom propagandom. Taj način propagande nije toliko upadljiv ali je

od ne manje važnosti. Mi Sokoli, name, moramo voditi računa jednak o dogadajima i pojavnama većeg značenja i onima manjeg, jer ovi imaju sličnu ulogu kod prvih kao što ima pojedinačnih u celini. O tim manjim pojavnama ovisi jakost Sokolstva u njegovom temelju, ovise njegov napredak uopće.

O čemu se tu zapravo radi? Radi se o pojavnama, koje se dešavaju po našim jedinicama i kod pojedinaca. Dečaci mnogih naših Sokola, koji čak u našim redovima zauzimaju položaje, ne samo da nisu Sokoli, već su i asokolski nastrojeni. To je jedna teška pojava kod nas. Šta nam vredi sve naše nastojanje da svim mogućim sredstvima propagande proširimo naš sokolski pokret, ako budemo imali u našim redovima ovakvih pojava. Mnogi će odgovoriti, šta im vredi sve kad nisu voljni ni u stanju da svoju decu uvedu u tu organizaciju i da ju odgoje u duhu koju ispodavaju. I imaju pravo! Osnovna točka našeg rada, najlepše i najubedljivije sredstvo naše propagande, sredstvo koje će potvrđivati ono što propovedamo, jest to, da Sokoli-roditelji odgajaju i odgoje svoju decu u duhu sokolskog, da zadole ljubavlju za Sokolstvo one kojima su dali život da im usade u dušu duh sokolski. Oni su najpozvanijii zato, jer ono što oni mogu ne može ni prednjak ni prosvetar. Veza između roditelja i dece može blagogovorno uticati na odgoj naše mlađe generacije. Što roditelji usade u dušu, to će ostati kao trajna sadržina njihove duše, nešto što neće moći niti vreme niti bilo što izbrisati. Ima li bolje preporuke za one koji že da stupe u naše redove nego je to? Slična je pojava kad muž Soko ima ženu nesokolski raspoloženu. Istina, danas u doba emancipacije žene, gde se tako bučno traži da žena bude potpuno slobodna, to je shvatljivo, ali bilo bi vrlo lepo kada se to ne bi dešavalo u Sokolstvu. Ne samo to, nego još nešto. Najbolja potvrda za istinitost i sklonost onog što se propoveda jest život i rad onog koji propoveda. I u Sokolstvu je tako. Najbolja preporuka i potvrda da hoćemo i želimo ono što ispodavamo je život i rad samih naših Sokola, koji je u skladu s onim što ispodavamo. Ima li veće protivrećenosti nego govoriti jedno, a raditi drugo? Zar nije samim tim onemogućen uspeh? Naš život i rad ne samo u sokolani, ne samo na sokolskim priredbama, već i privatno, van Sokola, je ono merilo, kojim svim onim, koji že stupiti u naše redove, meri naš sokolski rad, naše sokolske težnje. Ne zaboravljajmo to i ne puštajmo to iz vida, jer onoliko vredimo koliko i kako radimo.

Naveo sam samo par primera, ali za ilustraciju onog što sam htio, mislim, da je dovoljno. Život i rad naši se i te kako oštroti prati i te koliko strogo sudi. Ne zaboravljajmo nikada, da smo svaki od nas sokolski propagator, bilo svestan ili nesvestan, prema da je samo ono drugo poželjno. O skladu našeg života i rada s onim kako to uči Sokolstvo ovisi uspeh te propagande, ovisi uspeh širenja i jačanja celog Sokolstva. Pojedinačni čini telo Sokolstva, a rad i život tih pojedinaca čine život i duh njegov. Kao što je pojedinačni ustanju da katkada omete pravilan rad, tako i život tih pojedinaca može da pokvari sklad sokolskog života, da na taj život bacu ružnu senu, jer ljudi često rade sude po lošim stranama i njih uzimaju kao merilo. Kod nas je to u Sokolstvu tim lakše, jer imamo mnogo neprisjetljiva, koji žudno hvataju svaku našu grešku, imamo mnogo neupućenih, koji će nas krije svratiti.

To su te sitnije pojave našeg života, i baš one su i te kako važne, jer se dešavaju u sredini gde se ne mogu sakriti i gde često služe kao dokaz, kako Sokoli jedno govore a drugo rade,

Zivimo u skladu s našim sokolskim načelima, jer to nam je najbolje sredstvo da privucemo u našu sredinu one koji to žele, a tako čemo ujedno izbiti iz ruku naših neprisjetljiva snažno oružje. Život i rad Sokola i sokolskih porodica jest najbolje sredstvo za propagiranje Sokolstva u sredini koja nije sokolska. To je naša svakidanja propaganda, koja kao stvarna deluje najuspešnije, jer služi kao potvrda onog što uvek naglašavamo. Ta propaganda je jasna, vidna i stvarna, jer je svakako

Prelepski dani II pokrajinskog sleta u Sarajevu

Dan sokolskog naraštaja i vojske

Odličan uspeh sleta naraštaja i vojske — Krasna povorka kroz oduševljeno Sarajevo — Sjajan uspeh javne vežbe, kojoj je prisustvovalo preko 10.000 gledalaca — Vanredna organizacija sleta

Dan sokolskog naraštaja i vojske bio je „generalna proba“, koja je pokazala, da je sokolsko Sarajevo potpuno spremno za velike glavne sletske dane dne 27, 28 i 29 o. m.

Naše istorijsko, sokolsko Sarajevo, vec je potpuno spremno da oduševljeno primi brojne tisuće Sokola i Sokolica, koji će tamo pohrli i sjatiti se o velikim glavnim sletskim danima II pokrajinskog sleta, ujedno i jubilarnog, kojim se proslavlja 20-godišnjica onog Vidovdana, koji je 1914, u Sarajevu, navestio početak velikih borbi za konačno oslobođenje u ujedinjenje celokupnog našeg jugoslovenskog naroda. Tom prigodom ovim sletom proslavljaju se i 25-godišnjica osnutka sarajevske Sokolske župe, koja je osnovana god. 1909.

Da će Sarajevo sa Sokolstvom dobro sljepiti ovu dva značajna dátuma, dokazao nam je to i slet sokolskog naraštaja i vojske prošle nedelje, kada je naše Sarajevo s najvećim oduševljenjem i otvorenim bratskim srcem dočekalo i primilo tisuće sokolske mladića, koja se je prošle nedelje u nepreglednim jatima sjatila da održi svoj krasni sokolski omladinski slet. I vanredan uspeh tog sokolskog omladinskog sleta bio je puno i neosporno jamstvo, da će glavni sletski dani taj uspeh u svakom pogledu ne samo dopuniti, već i daleko nadmašiti, i da će ti glavni sletski dani biti veličanstvena i nacionalna manifestacija, kojom će se još jače učvrstiti i ponovno afirmisati sokolska i nacionalna misao u tamošnjim divnim krajevima naše otadžbine.

Sarajevo je sokolsku omladinu već uoči njenog sleta dočekalo u nadasve svećenom rahu, a pogotovo na dan samoga sleta, kada je Sarajevom zaledalo pravo more naših nacionalnih zastava. Sve je bilo vanredno živo, sve u divnom, radosnom sokolskom raspoređenju, u raspolaženju, koje je sobom donosača zdrava, vedra i puna bujnog života sokolska mladost.

Akademija

U subotu, 16 o. m. u 9 sati na večer održana je na letnjem sokolskom letnici i u Poštanskom domu, akademija dece i naraštaja.

Pred punom baštom, u kojoj se nalazio preko dve hiljade gledalaca, a bio je prisutan i pomoćnik komandanta armije, divizijski general g. M. Tomic, ženska deca i naraštaj izveli su veoma uspeli program uz pratnju muzike Jadranske straže.

Vežbe su se izvodile ovim redom: Prvo su nastupile „Male peračice“, ženska deca, Sarajevo; ženska deca s Pala izvela su „Valcer“, ples za decu; Sokolice Zagreb 4 vežbale su „Na izvoru“; ženska deca društva Vratnik „Vežbe s venčićima“; uz rusku pesmu devojčice s Pala izvela su „Kazačok“; „Novo pokolenje“ izvela su naraštajke iz Sarajeva uz pratnju deklamovanja

dnevna i svuda raširena. Ona obara prigovor, da je sokolska ideja nešto apstraktno, nestvarno i daje najbolju potvrdu, da je ona nešto živo, nešto što se provodi u životu, što ima svoju vidljivu stranu. Propaganda naših sletova, a to daje Sokolstvu impuls, a ova propaganda životom trajnost. Propaganda velikog stila, koja se postiže našim priredbama, neka nade putem naših sletova potvrdu u ovoj propagandi.

Veljko Vrlić, Bojančić

Santićeve istoimene pesme; vrlo tešku ritmičku vežbu „Studija“ izvele su naraštajke s Vratnika i napokon devojčice s Pala „Pantomima“.

Sve tačke izvedene su odlično i precizno i uz dugotrajan aplauz.

Program vežbi završen je oko 10 sati, a onda se je razvila veselica.

Pozorišne priredbe

U isto vreme dok su na sokolskom letnjem vežbalistu izvedene vežbe u „Imperijal“ kinu Sokolsko društvo Vareš-Majdan sa svojim marionetskim pozorištem izvedilo je tri programa: „Mali Soko“, koji je održao predavanje o sokolskoj ideji i idealima, pozorišni komad „U carstvu patuljaka“ i šaljivi komad „Gašo svira na harmonici“.

Svi komadi, uz pratnju muzike Sokolskog društva Vareš-Majdan, uspeli su veoma dobro i zadovoljili sokolsku publiku, koja je ispunila skoro svu dvoranu kina.

Tu istu veču i u isto vreme u Nacionalnom pozorištu davanja je drama „Balkanska carica“ od crnogorskog kneza-pesnika Nikole I., koju su odigrali članovi pozorišta.

Povorka

Sutradan, u nedelju dne 17 o. m. već ranim jutrom veliko sletište počelo se puniti sokolskom omladinskom, znatiljnicima, tehničkim osobljem i glazbarima. Sve je vrilo, komšalo se i mešalo u jednom životu klupku, dok se nije svrstala povorka, razdeljena po župama.

Povorka je potom krenula predvodena sokolskom muzikom sa sletišta kroz ulicu Vojvode Putnika, Aleksandrovom do Žemaljske banke, onda Prestolonaslednika Petra ulicom do Katedrale gde je skrenula do Hotel Centrala. Odale se opet krenulo Kralja Petra ulicom do palace Vakufske direkcije i Principova mosta a onda ravno obalom Vojvode Stepe do Gradske opštine.

Stupanje povorka kroz gradske ulice donosi je buru oduševljenja. Ulice su bile prepune sveta, koji se kupio po trotarima, kapljama, balkonima i prozorima. Povorka je nastupila s dečijom Sokolskom čete iz muslimanskog sela Hrasnice, njih pedesetak na broju, u belim seoskim gaćima i košuljama i crvenom ječermom na prsimu. Ovu poslednju grupu povorka masa je na ulicama najbućnije pozdravljala, vičući iz svega glasa i smejući se malinama, koji su sasvim ozbiljno stupali i tapkali opančicima punim seoskog blata po tvrdom gradskom astafu. Na kraju povorka išao je lekarski automobil Crvenog krsta.

Sva povorka s ogromnim masama sveta slegla se pred Gradsku većnicu, s obe strane Miljacke, odakle joj je br. dr. Bogdan Vidović održao poduzi govor. Na balkonu Gradske opštine bili su: podban br. dr. Hadžiomerović, gradski načelnik br. Mutelović, generali g. Miloradović i g. Tomic, načelnici banske uprave i opštine, narodni poslanik br. dr. Duro Ostojić, starešinstvo župe sa starešinom br. drom V. Besarovićem, delegatom Saveza br. M. Korunovićem, veliki broj novinara iz cele zemlje, koji su u taj čas održavali u Večernici svoj kongres i koji su prekinuli večanje da bi mogli pozdraviti omladinu.

Tu je br. dr. Bogdan Vidović održao sledeći govor:

„Zdravo! Zdravo! Zdravo!“
Zdravo nado, uzdanico roda! Uzviše na sokolsku ideju, puna najlemenitijih sokolskih i čovečenskih idea, i ljubav prema Sokolstvu razigrale su vaša mlada srca, načnale vas da raz-

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Početak pokrajinskog sleta u Opavlju

Prošle nedelje, 17. juna, započeo je veliki i značajni pokrajinski slet češkoslovačkog Sokolstva u Opavlju. Ovaj slet toliko je značajniji, jer je afirmacija sokolske misli u krajevinama, u kojima su Česi imali pre rata silne nacionalne borbe s Němcima, i gde je bilo opasno biti Sokol. Pokrajinski slet otvoren je dečijim i naraštajskim danom. Slet se održava na vrlo lepo uređenom Tirševom stadionu na brdu Kilešov, a izvesni momenti sleta prenosiće se i putem radio. Slet je poždravio posebnim dopisom i primator grada Praga brat dr. Baksa, a na glavni sletski dan, koji će biti 1. jula, doći će i starešina ČOS brat dr. Bulovski. Interesantna je i za češkoslovačke Sokole značajna činjenica, da su sletske znacke za decu, kojih je bilo izrađeno 500, nestale, i da je sletski odbor morao naručiti još 2000 komada.

IV medusletska takmičenja ČOS u Brnu

U proslavi 20. godišnjice prvog velikog sokolskog sleta u Brnu, koji se održavao u najtežim prilikama godine 1914., održava se u nedelju 24. o. m. veliki slet brnskih i ostalih moravskih župa. Da ČOS dade ovom sletu još veće značenje pripredila je IV medusletska takmičenja ČOS, koja su se održala u nedelju, 17. o. m. Takmičilo je svega 614 takmičara. U višem deljenju pobedila je vrsta Sokola Brno I, od pojedinaca brat Leffler iz Praga-Vinohradi, u srednjem deljenju vrsta Sokola Brno I, a od pojedinaca brat Franjo Vanja iz društva Brno I. Takmičenja su se održala na uzorno uređenom stadionu Sokola Brno I. Takmičenja su počela već u 7 sati ujutro. Na samom vežbalistu bilo je postavljeno poprsje pok. br. dr. Jindre Vanička, kome su se sve vrste poklonile. Sama takmičenja otvorena su maršem: »U novi život, Borba za prvenstvo bila je vrlo živa, ali dostojanstvena, sokolska. Znalo se da je odmah u početku, da će se u višem deljenju boriti za prelazni Tiršev dar vrsta Sokola Vinohradi i Brno I. Zbog bolesti brata Hudeca, koji nije mogao da nastupi u vrsti Vinohradskog Sokola, pobedila je u višem deljenju vrsta Sokola I iz Brna sa 544 točke, dok je vrsta Vinohradskog Sokola postigla 517 točaka. Kod pojedinaca prvo je mesto osvojio brat Leffler s 985 bodova, jer se brat Gajdoš od Pešte još nije oporavio, pa je došao tek na treće mesto sa 96 točaka, dok je drugo mesto osvojio brat Nastoupić iz Bratislave. U srednjem deljenju postigla je prvo mesto vrsta Sokola Brno I sa 576 točaka. Kod pojedinaca

(Nastavak sa 1 strane)

mahnete vašim čilim i snažnim krilima i da se preletajući s kraja na kraj naše mile i krasne otadžbine Jugoslavije, sjatite u naš lepi kraj, sokolsko gnezdo seher Sarajevo. Najlepši dani, eće veće mladosti, braćo naša mlada, padaju u ozbiljna, teška, puna iskušenja posleratna vremena, vremena puna bede i nevolja, puna neizvesnosti i teškoća, puna ozbiljnosti života. Ali što su veće zapreke, toliko snažnija mora da bude volja i snaga da se one savladaju. U našem sokolskom rečniku nema izraza ne mogu, ne znam, neću, ne smem. Cvrsta, odlučena volja nadvladuje sve moguće prepreke.

Podignite glave i vedra čela gledajte otvoreno i smelo u budućnost i život. Vežbate se u istrajnosti, požrtvovanosti, učite sve plemenite vrline da se spremite za život, da budete uzorni i čestiti gradani, najčvršći temelji velike, srećne nedeljive Jugoslavije (Burni poklici: Živila). U tome cilju vode vas putevi kojim ste pošli, vode vas putevi i ciljevi Sokolstva. Oplemenite mlađu, čistu i nepokvarenu dušu, udahnite u nju sve najplemenitije i najuzvišenije vrline čovečanske. Uz takvu dušu odgojite snažno, otporno i čvrsto telo. Stvorite novo, mlađe i zdravo, snažno, napredno pokolenje dostojno ispolinskih pobjiga svojih predaka, preporodite i za život očeličite same sebe, a tako ceo naš narod i našu milu domovinu, da bi uz mogli iz ruku svoje starije braće kao najvejtiju amanet primili i ponosno dalje nositi užvišeni sveti steg sokolski, ispisani najsvetijim jemstvima bratstva, ljubavi, požrtvovanja, jednakosti i skromnosti, samopregora, bez koristi i slave. Naš narod je po svojoj naravi mirojubiv i držeći se one narodne izreke: Svoje ne daj, a tude ne diraj, nema proheva da tiče u prava i granice drugih. Ali moramo svu jednoga biti spremni da u odbranu časti i nadčovečanskog borbon stecene slo-

u srednjem deljenju prvi je bio brat Vanja iz Sokola Brno I sa 98 točaka. Takmičenja članova vodio je načelnik ČOS brat dr. Miroslav Klinger, koji je na kraju izrazio svoje potpuno zadovoljstvo, kako u pogledu same organizacije takmičenja, tako i u pogledu sprema takmičara. Zastupane su bile skoro sve župe ČOS.

Medusletska takmičenja članica u Prosjejovu

Dok su se takmičenja članica održavala u Brnu, takmičenja članica održala su se iste nedelje, 17. o. m., u Prostjejovu. Takmičilo je 446 takmičarki. Takmičenja su počela pod vodstvom načelnice ČOS s. Marije Provaznjuk u 7 sati ujutro, a završila su se u najlepšem redu već u 12.30, dok su definitivni rezultati bili objavljeni u 14 sati. Takmičilo se u višem i srednjem deljenju. Prio mesto osvojila je Hržebinova iz Vinohradskog Sokola s 58 točaka, dok je svetska prvakinja s. Djekanova, zbog zamorenosti i neraspolaženja, došla tek na treće mesto. Na drugom je mestu s. Nora Hajkova iz Praškog Sokola.

25-godišnjica smrti brata Vasilja Stojanova

Organ Saveza bugarskih Junaka se u odužem članku 25. godišnjice smrti brata Vasilja Stojanova, prvog Bugara, člana češkog Sokola. Pokojni brat Stojanov bio je jedan od prvih bugarskih intelektualaca, koji je studirao u Pragu, i postao vredan član Praškog Sokola. Kao vežbač toliko se je istakao, da je bio nagrađen pojasom s češkim srebrnim lavom. Nakon povratka u Bugarsku održavao je veze s pokojnim Palackim i s Levskim, s kojim je učestvovao u borbama protiv Turaka kod Beograda. Sve do svoje smrti ostao je veran sokolskoj misli.

Završena proslava 50.-godišnjice Sokolske župe Tirševe

Velikim sletom članstva iz župe Tirševe i Denisove, a i ostalih susedenih župa, završila se je u nedelju, 3. o. m., proslava 50. godišnjice prve i najstarije češkoslovačke Sokolske župe Tirševe u Kolinu. Pre podne održali su se na igralištu AFK »Kolin« pokusi i takmičenja, a kasnije svečana vanredna župska skupština. Po podne krenula je po ulicama povorka u kojoj je učestvovao preko 1400 članova i članica u odorama. Na vežbalistu je nastupilo preko 800 članova, a članica preko 1000, dok je starije braće nastupilo 117. U programu su bili, pored obaveznih prostih vežbi, uvrštene još i vežbe na spravama, štafeta i posebni nastupi pojedinih društava.

bode domovine istupimo požrtvovanju, junakčki i neustrašivo. U toj svetoj borbi tebi će, omladino, snago i ponose naš, pasti u deo najznačajnija i najsvetija uloga čuvanja svetog praga domovine. Izvrši je tada časno, požrtvovanju i junakčki, kao što su to pretci vaši činili. Kao najsvetiji primer neka ti, omladino, posluži veliko delo požrtvovanja najvećeg sina našeg naroda Velikog Kralja Petra Oslobođioce (burni uzvici: Slava mu). U ovom istorijskom mestu pripalila su vaša starija sokolska braća Zublju zahvalnost da je odatle na krilima sokolskog leta ponesu na najsvetije mesto naše mile otadžbine, na sveti grob velikog Vožda i Kralja Oslobođioce. A ti, mlađosti i snago naša, nadahnuti u ovom gnezdu Sokolova, mlade i čiste duše svoje najlepljenijim, najuzvišenijim osećanjima duše i duha velikih nedamadžiških predaka svojih. Rasplamsaj u plemenitim srcima svojim plamen večite ljubavi, vernosti, odanosti i požrtvovanosti za ono što je sedi Veliki Kralj Oslobođilac najveće ljubilo; pravdu, slobodu, narod i Otadžbinu. Sledeci Njegovom svetlom i velikom primeru budi celog svog života spremna dati stvarni i vidni dokaz svoje vernosti prema rodu, Kralju i otadžbini. Raznesi mlađim srcima svojim večnim plamenom ljubavi prema svom narodu, miloj domovini široj naših brda i dolina, prenesi ga u srca sve naše mile braće i sestara, da kao večita Zublja plantu u znak najodanije i najiskrenije zahvalnosti Velikom Kralju Oslobođiocu, i svima onim znamen i neznamen, koji stvorile veliku slobodnu nedeljivu domovinu našu Jugoslaviju. (Burno klicanje.) Neka je večita hvala i slava svetim semeni onih koji živote svoje položile za Kralja i otadžbinu. Slava im! Našem dičnom Kralju, Njegovom užvišenom Kraljevskom domu, bratu starešini Prestolonasledniku Petru i našoj miloj domovini Jugoslaviji, iskreno sokolsko trokratno: Zdravo! Zdravo! Zdravo!

Posle govora, koji je bio prekidan čestim poklicima, otkrivana je državna himna. Oduševljeno se klicalo Nj. Vel. Kralju, Kraljevskom Domu, Jugoslaviji, Sokolstvu, vojski i t. d., nakon čega se povorka razšila i mnoge grupe nestajale u gradskim ulicama i trgovima.

Javna vežba

Popodnevna javna vežba, koja je počela u 4 sata na impozantnom sokolskom stadionu pokazala je potpuno i uverljivo dimenzije sleta, koji je Sarajevo već počelo intenzivno i sve-srđno da doživljuje. »Generalna proba« dala je sjajne rezultate. Ovom se je prilikom videlo uzorno i disciplinovano kretanje sokolskih masa, savladavanje komande i tehnika sleta većih razmera. Impozantnu sliku dale su velike tribine, na koje se je sleglo sokolsko Sarajevo. Tri velike tribine bile su gusto prekriveni gledaocima, a što je javna vežba dalje odmicala i četvrtu je tribinu bivala sve crnja.

S Crnog Vrha, sa strane nad sletištem, takođe je javnu vežbu gledalo nebrojeno gledalaca, koji ni u oduševljenju nisu zaostajali za onima s tribinama. Na samom sletištu bilo je oko 10 hiljada gledalaca. Ova bujica trebala je dugo dok se slegne na tribine a tako isto dok napusti sokolski stadion. Lepu je sliku pružao jedan deo zapadnih tribina gde su našli mesta vojnici iz sarajevskih garnizona.

Red na stadionu bio je uzoran. Sađa su se, pred glavne sletske dane, mogli ispitati i videti sve nepotpuniti da organizacija za sam slet bude što savršenija. Slobodno se može reći, da je ova »generalna proba« u svakom pogledu uspela. To se je najbolje moglo videti na licima tolikih hiljadu zadovoljnih gledalaca, koji su juče razdragni odobravali našim mlađim Sokolima.

Uticak kome se juče na sletu naraštaja nikо nije mogao oteti bio je, po prilici, ovakav: mlađi Sokoli, oni koji dolaze, uistinu su omladina koja uleva poverenje i pouzdanje. Nova Jugoslavija, koja je baš sada u punom cvatu, vredna je oduševljenja i najlepših nada. Sokolici, naraštajci, koji su u Sarajevo pohitali s jednog do drugog kraja i granice naše zemlje, nastupili su kao moćna zajednica omladine, koja jedinstvo oseća u srcu, koja Jugoslaviju doživljuje mentalno i koja ne može da razume trzavice i gloženje starih.

Na ovome svome sletu omladina Jugoslavije, najlepši naraštaj, nastupila je u Sarajevu na jednom frontu, širokom i moćnom, koji su osetili nebrojni gledaoci, jer je jedinstvo ovde bilo tako uočljivo triumfalno. Uvod u glavne sletske dane bio je simboličan: dolazi omladina kao vesnik novih, boljih događaja. Ne samo to! Ovaj je uvod pokazao, s koliko je ozbiljnosti i organizatorskog duha pripreman slet, da baš u sokolskom smislu, po disciplini i jednodušnosti, postigne što bolji rezultat.

Dan je bio oblačan, bez kiše. Tren je bio pričišćen, ali su naraštajci i na takvom terenu uzorno svladali sve zadatke pred kojima su stajali. Radili su uz komandu, koja je odjekivala preko zvučnika i uz muziku sa zapadne velike tribine. Muzika je smještena tako podesno pod eliptičnu tribinu, koja deluje kao zvučnik ogromnih razmera. Arhitekta lepot sletišta postigao je ovim uspeh kada je izgradio dvoranu sa maksimumom akutičnosti.

Na istočnoj tribini bili su brojni predstavnici vojske i svih vlasti. Zapadni su i učesnici novinarskog kongresa, koji su s velikom pažnjom pratili slet. Komanda s istaknutim načelnikima i takmičarima nije se na glavnoj tribini čula, ali su se zato videli dobiti i precizni rezultati u vežbama i nastupu.

Prvi nastup bio je zaista impozantan. Razvijanje odreda malih i najmanjih Sokolica teklo je brzo i pouzdano, bez kolebanja i grešaka, pa je ovakav nastup izazvao buru oduševljenja. Ovaj nastup pružao je krasnu sliku, u kojoj su se naročito isticali živopisne noćne seoske dece i noćne Sokolica iz okolice Sarajeva. Pred sviđaju se način na koji spadaju u nadležnost Ministarstva f. v. n. kao i po jedan predstavnik Ministarstva vojske i mornarice i Ministarstva prosveće.

Služba u Savetodavnom odboru je počasna i za svoj rad članovi neće primati nikakve nagrade. Članovi Savetodavnog odbora kad putuju iz svog mesta stanovanja na sednice odbora imaju pravo na naknadu putnih troškova.

Plenarne sednici i sednica komisija saziva i predstavljaju im Ministar f. v. n. Sednici će se održavati u Beogradu ili Zagrebu.

Savetodavni odbor sačinjavaju ova lica:

predsednik: g. dr. Pihler Alfred, asistent Univerziteta, načelnik Sokolske župe Zagreb — Zagreb;

potpredsednik: g. Knežević Stevan,

brigadni general u penziji, potpredsednik Saveza sportskih saveza, potpredsednik Jugoslovenskog lakoatletskog saveza — Beograd;

članovi: g. Ambrožić Miroslav, direktor tiskarske, načelnik Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije — Ljubljana;

g. Belajčić dr. Vladimir, kasacioni sudija, pretsednik Prosvetnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, član izvršnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije — Novi Sad;

g. Bloudek Stanko, inženjer, načelnik Tehničkog odsjeka Jugoslovenskog zimsko-sportskog saveza — Ljubljana;

g. Dešković Žarko, inženjer, pretsednik Jedračkog kluba »Labud« — Split;

g. Dobrin Miroslav, bankarski činovnik, tajnik Jugoslovenskog Olimpijskog odbora, tehnički referent Jugoslovenskog lakoatletskog saveza, član Tehničkog odbora Sokolske župe Zagreb — Zagreb;

g. Funk Edo, industrijalac, pretsednik Saveza moto-klubova Kraljevine Jugoslavije, član uprave Auto-kluba Kraljevine Jugoslavije, potpredsednik Jugoslovenskog Olimpijskog odbora — Zagreb;

g. dr. Stevan Hadži, pomoćnik bana Savske banovine, pretsednik Saveza sportskih saveza, pretsednik Jugoslovenskog Olimpijskog odbora — Zagreb;

g. Janković Vladimír, nastavnik gimnastike, blagajnik Saveza sportskih saveza, član Tehničkog odbora Sokolske župe Zagreb — Zagreb;

g. Kovač Ivan, nastavnik gimnastike Vojne akademije, član uprave Sa-

iz 24 artiljerijskog puka sa 91 bođom; kao drugi Milan Medić, redov 29. p. puka sa 90 bođova, a kao treći Rade Balać, narednik iz 23 art. puta sa 85 bođova.

U drugoj grupi, vojna gimnastika, prvi se je plasirao br. Bogdan Erić, kaplar-dak, iz 55 rezervnog puka sa 60 bođova, drugi Dušan Barać, podnarednik iz II. vazduhoplovog puka sa 59 bođova, a kao treći Dimitrije Dimitrijević, potporučnik iz puka Boke-Kotorske sa 58 bođova.

Van drugoj grupi, vojna gimnastika, prvi se je plasirao br. Bogdan Erić, kaplar-dak, iz 55 rezervnog puka sa 60 bođova, drugi Dušan Barać, podnarednik iz II. vazduhoplovog puka sa 59 bođova, a kao treći Dimitrije Dimitrijević, potporučnik iz puka Boke-Kotorske sa 58 bođova.

Nastupila je tadački, načelnik Sokolske deca: mališani su prekrili celo vežbalište i s maksimumom skladnosti izveli svoju tačku: umivanje i veselo kolo. Deča su izazvala razdraganost kod sve publike, da potom poraste oduševljenje kad su vojnici-takmičari nastupili u trčanju s puškama preko prepona. Mame su jurili preko prepona srčano i muški. Preko visoke glave prebacivali su se požrtvovno i naglavačke, što je izazvalo burno odobravanje.

II slet Sokolske župe Varaždin u Čakovcu 3 o. m.

Sokolska župa Varaždin održala je svoj drugi slet u Čakovcu na dane 2 i 3 juna o. g. Po broju učesnika i po ishodu svečanosti bila je to jedna od najjačih sokolskih i nacionalnih manifestacija na severu naše države. U istočni grad Zrinjskih — Čakovec — slegao se je velik broj Sokola i još veći broj naroda iz Medimurja i Hrvatskog Zagorja. 76 sokolskih društava i četa varaždinske župe neizostavno je

stupilo, sve jedan lepsi od drugoga. Akademiju otvorio je zanosnim govorom o petnaestogodišnjem radu čakovačkog društva prosvetar brat Martin Ribarić. Seljački pevački zborovi Sokolskih četa Križovljani, Cestica, Vratišnec i Šenkovec otpevali su Paščanov »Sokolski pozdrav«. Prisutni oduševljeno su pozdravili prvi i odlični nastup seoskih pevačkih zborova. Nastupila su muška deca društva Mursko Središće

Sa II sleta Sokolske župe Varaždin u Čakovcu dne 3 o. m.

sudjelovalo na tom sletu. Usprkos toga, što za taj slet nije bila podeđena zamoljena povlastica, to su ipak sve jedinice župe pokazale čvrstu disciplinu i uz teže materijalne žrtve u punom broju učestvovalo svim priredbama sleta. Iz mariborske župe, pored izaslanika braće dra Šalamona i Komaca, bila su zastupana društva Ptuj, Ljutomer, Ormož, Šredječe ob Dravi i Lendava sa tri barjaka. Zagrebačku župu zastupao je brat Debeljak, a lepo je bilo zastupano i zlatarsko društvo sa starcem bratom drom Mohrom.

Slet se je održavao pod pokroviteljstvom ministra fizičkog vaspitanja naroda braće dra Grgura B. Andelinovića, koji je lično prisustvovao sletu. Kako je istodobno domaće društvo slavilo svoju petnaestogodišnjicu te posvetilo i razvilo svoj barjak, te je kao kum istome prisustvovao ban Savske Banovine brat dr. Ivo Perović. Načelništvo Saveza zastupao je brat Prosenec iz Ljubljane. Gospodina Ministra vojske i mornarice zastupao je brat pukovnik Petrović. Ovakovog slavlja i ovako impozantne i oduševljene manifestacije ne pamti Čakovec nakon sleta od 4 V 1919 godine, kad je održan prvi oveči slet u netom oslobođenom Medimurju, a i prvi slet u ujedinjenoj Jugoslaviji. Sve kuće bile su okićene zelenilom, barjacima i sagovima. Na glavnim prolazima kroz mesto podignuti su, susretljivošću opštine, kojoj je na čelu brat Mr. Ph. Nöthig, vrlo ukusni slovoluci, a naveće sav je grad bio divno osvetljen.

Već u subotu ujutro počeli su u stizavati Sokoli, naročito oni, koji su učestvovali na župskim takmičenjima. Ujutro održan je zbor svih sudaca, a tačno u 14 sati započela su takmičenja. Od prijavljene 71 vrste nastupilo je na takmičenjima šestdeset i devet vrsta sa 432 natecatelja. Čete su takmičile za veliki srebrni lovov-venac, prelazni dar Njegovog Veličanstva Kralja najboljoj četi župe. Takmičenje, kao i veći deo sletskih svečanosti, održano je na krasno uređenom igralištu CSK, koji je sastreljivo stavio svoje igraliste tih dana na rasploženje. Takmičenja završena su, kako je bilo i predviđeno u 18 sati.

Nakon završenih natecanja krenula je ulicama bakljada predvodena glazbom. Gradanstvo srdačno je pozdravljalo Sokole, koji su odusevljeno

klicali jugoslovenskom Čakovcu.

Naveče održana je na sletištu akademija, koju je posetio silan broj naroda. Na zelenoj tratinici igrališta, uz reflektorsko osvetlenje, nizali su se na-

dili su: starešinstvo i načelništvo župe, predstavnici vatrogasnih društava, zatim članovi u svečanom kroju (204), članice u svečanom i vežbačem odelu (104), žen. naraštaj (165), muški naraštaj (235), muška deca (654), žen. deca (465), članstvo u narodnim nošnjama i građ. odelu (324). Kad je povorka stigla pred tribinu, na kojoj su se skupili gosti, predstavnici vlasti i Sokola otvorio je zbor pretdsednik sletskog odbora i starešina domaćeg društva br. dr. Albin Blašić pozdravivši sve prisutne. Zatim je govorio ministar br. Andelinović. Njegov govor bio je često prekidan oduševljenim poklicima: Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija!, a i povicima uperenim protiv tisućogodišnjeg neprijatelja. Istaknuo je, da je ove sokolske falange i ove sokolske zastave, koje tako ponosno stoje na braniku naše severne granice, moguće srušiti samo onda, kad i poslednji od nas padne u borbi protiv starih i novih Azijata. Svoj govor završio je pozivom Sokolima da budu uvek spremni život za odbranu našeg Kralja i Otadžbine.

Nakon otsvirane himne obavio je vrli nacionalni borac, guardian čakovačkog samostana g. Troha, uz azistenciju dvojice svećenika, blagoslov novog barjaka, koji je izrađen po nacrtima brata profesora Kralja — Medimure. Tom prilikom održao je g. Troha vanredno lep patriotski govor, pozivajući Sokole da se ovde na granici zbiju u guste redove sokolskih legija. Nakon toga uzeo je u ruke novi barjak ban brat dr. Perović i okitivši ga narodnom vrpcom, predao ga je u ruke barjakrata rekavši mu ostalim:

»Ovaj nepriskosnoveni simbol naših idealista istakni uvek i u svakoj prilici visoko, kroči za njim ti i tvoga braća ponosno i gordo u smrt i u slavu. Pamti, da smo mi Jugosloveni još daleko od toga da bi nacionalni naš zadatak bio konačno ostvaren.«

Posle brata bana održao je govor brat dr. Blašić, koji je zahvalio banu na kumstvu i istaknuo istorijat čakovačkog društva, koje je osnovano već u januaru 1919 godine kao jedno od prvih jugoslovenskih sokolskih društava kakovo je ostalo uvek, a čiji je duhovni začetnik bio najzaslužniji sin Medimurja blagopokojni dr. Ivan Novak.

Nakon toga govorili su zastupnik saveznog načelništva brat Prosenec, potstarešina zagrebačke župe brat Debeljak i potstarešina mariborske župe brat dr. Šalamon. Zbor je zaključio

staršina župe brat Belčić, okitivši novi barjak lepom vrpcom župe, koji je istaknuo višestruku važnost tog sleta, pozvavši Sokolstvo varaždinske župe i na daljni rad.

Nakon defileja priredjen je za uvanike zajednički ručak, na kom je govorio brat Belčić, uputivši prvi pozdrav Njegovom Veličanstvu Kralju. Nakon njega govorili su brat dr. Blašić, varaždinski načelnik brat Novaković, potstarešina župe brat dr. Milenko Svoboda, koji je nadzravio predstavniku ministra vojske. Ministar br. Andelinović i ban brat dr. Perović zahvalili su na pozdravima, čestitajući župi na tako uspelson sletu.

Sa sletu odašlani su pozdravni telegrami Nj. Vel. Kralju, Nj. Vis. Prestolonasledniku i bratu Engelbertu Ganglu, koji potonji je brzojavno pozdravio ovaj slet.

Posle podne u tri sata krenule su sram sletišta gaste mase naroda, koji je zauzeo svu mesto tako da je i van sletišta još ostalo mnoštvo naroda. Uz gruvanje mužara otpočela je javna vežba, koja je započela predajom srebrnog lovov-venca četni nobedinci na takmičenjima iz Nedelišća. Venac je načelniku čete, bratu Viljevcu predao izaslanik Nj. Vel. Kralja diviz. konjički general brat Milosavljević. Taj svečani akt burno je pozdravljen od svega naroda.

Pod vodstvom župskog načelnika brata Zvonka Suljovića i župske načelnice sestre Marije Stich, nastupale su skladno, jedne za drugima razne kategorije vežbanjućeg članstva varaždinske župe. Nastunili su: članovi (438), članice (52) muš. naraštaj (246), žen. naraštaj (115), deca (1058), starija braća (21), sokol. konjica sa sabljama na konjima i sedam vrsta na spravama. Sve vežbe su dobro uvežbane i samo takovi su mogli nastupiti. Vežbale su se proste vežbe za sletove u Zagrebu i Sarajevu. Lepi broj, napose članova, naraštaja i dece, samo članova varaždinske župe, iznenadio je sve gledače, da je ta mlada župa postigla takoj broj vežbačeg članstva. Za vreme pauze otpevao je odlično pevački zbor Križovljani-Cestica, pod ravnjanjem br. Adamića, nekoliko narodnih pesama.

Posle javne vežbe bila je na sletištu zabava.

Ovim uspelim sletom, dokazalo je naše Medimurje i Hrvatsko Zagorje, da se je u njima Sokolstvo snažno učvrstilo i da imade mnogo izgleda za lep napredak. B.

Slet Sokolske župe Šibenik-Zadar u Mandalini dne 3 o. m.

Sokolsko društvo Mandalina uspealom svojom proslavom 30-godišnjice opstanka i blagoslovu novog barjaka danice je završilo 30 godina svog sokolskog i nacionalnog rada. Ova njegova velebitna proslava spojena je bila s XI sletom župe Šibenik-Zadar, koji se je održao u Mandalini 3. junu o. g. Duže vremena pripravljalje su se sve društvene kategorije i radiši razni odbori da proslava ispadne što lepše i svečanije, jer je kum zastavni Nj. Vis. Prestolonaslednik Petar.

Ova je proslava počela 2 VI krasnom rasvetom Mandaline i bakljadom. I poluotok Mandalina, njegove obale, selo i okolne drage i brda bili su ove večeri u jednom plamenu, nešto izvanredno lepo što se do sada kod nas nije videlo, iako su ujeti krasnih rasveta u našem primorju izvrsni. Najkrasniju sliku pružala je povorka od 35 lada i čamaca krasno uredenih s balonima, lampionima i bakljama, koje su potezale dve motorne lade. Na većoj je bila glazba kr. mornarice. Sve su lade bile krateči članova svih kategorija i drugog naroda, oko 400 duša, između kojih mnogo članova četa iz okolice Knina na koje je ova večer učinila najlepši utisak. Ona je bila prava Jadranska noć. Lade su potezane do Šibenika i natrag. Oduševljeno je neopisivo. Pevalo se i klicalo Jugoslaviji, Kralju i užviš. Kum. U Šibeniku su domamile na obalu sili naroda. Puštali su se vatrometi i palile bengale.

2 VI bilo je na sletištu u Mandalini natecanje članica i naraštaja, a 3 VI rano natecanje članova. Od 9 do 11% vršili su se skupni pokušaji. Program je javne vežbe bio: 1) Proste vežbe muške dece, 2) Proste vežbe ženske dece, 3) Proste vežbe učenika I i II razr. real. gimn. iz Šibenika, 4) Proste vežbe naraštaja, 5) Vežbe s venčićima učenica I razr. real. gimn. iz Šibenika, 6) Proste vežbe starije braće iz Mandaline, 7) Vežbe na spravama, 8) Proste vežbe muškog naraštaja, 9) Proste vežbe učenica viših razreda real. gimn. i učiteljske škole iz Šibenika, 10) Proste vežbe seoskih četa, 11) Proste vežbe ženskog članstva, 12) »Iz bratskog zagrljaja, vežbali pitome Kr. mornarice, 13) Proste vežbe muškog članstva.

U 7% počeli su stizavati izletnici željeznicom: iz Knina i okolice i Drniša. Od 8 do 9 stizavali su parobrod Jadranse plovidbe sa Sokolovima i izletnicima i to: »Kozjak«, »Ugljan«, »Neretva« i »Vodice«. Oni su dovezli par hiljada Sokolova i naroda iz primorja severne Dalmacije. Kako je koja kategorija svršavala pokusne vežbe,

nut burnim pleskom. Dr. Mijat je rečao: »Gospodine komandante, predstavniče Nj. Visocanstva Kraljevina Petra, kuma mandalinskog Sokola, Gosp. bane, P. n. gospodo, Sokolovi sivi — Zdravo!«

Nakon što je mandalinski Sokol celunuo stazu, kojom su pratnici njezini, teški kao cirenski Simun k časti Krista i slavi slobode, kročili, dopoljni su u čast da u dan tridesetogodišnjice njegovog osnutka blagoslovim njegov barjak.

U historiji nikuća sokolskih društava tridesetogodišnjica drevan je datum, a ako je to historija, poput pregače naših nevestica navezana još i časnim sokolskim delima, tada je ona ponosa, časna i sveta. Da je historija mandalinskog Sokola uistinu takva dokaz je što njegovom barjaku časti danas kume prvi Sokol Kraljevina Jugoslavije Nj. Vis. Kraljević Petar, što slavi njegovog razvijanja prisustvuje gosp. Ban naše lepe Primorske banvine i što mu se toliki gosti kao ptice lako rile na čestitanje dekorilise. Ovaj barjak biće mandalinskog Sokolu ponos i svetinja. Lvest, da je on blagoslovjen u ime svemogućeg Boga potiče Sokolove da osim vere u fiziku snagu svojih mišića još si i duh vrom u Boga snaže, poput divnog izgleda Davida kralja, proroka i pesnika, koji reče: »Podizah oči svoje k visinama, otkuda će mi doći pomoć«. Svest da ovaj barjak ne vijori same na malenom Mandalinskom poloustrvu, već diljem cele Jugoslavije krilatiće Sokolovima duh ponosom i plimiti srca ljubavlju za svim što taj barjak zakriliće.

Zavijori dakle, barjače lepi, i mandalinski Soko k slavi kralja i Jugoslavije — vodi! Primivši barjak odašlani je Kuma privrezao na barjak krasnu i umetničku traku Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra, oslovio barjak, Sokolsko društvo i starešinu, te mu ga predao. Starešina br. Ante P. Vlahović održao je duži govor u kojem je izneo glavnije iz povesti mandalinskog Sokola, o sokolskom radu i radu za slobodu, pa oslovivši predao barjak barjaktaru bratu Mušuri Šimi p. Ivo. Ovaj se zavetovao barjaku verno služiti i časno ga vijati. Krasa Vlahović deklamirala je pesmicu »Uzvišenom Kumu« i predala odašlanku br. Božiću kitu cveća.

Posle mimohoda Sokolova predstavniku Nj. Vis. Prestolonasledniku i Kuma, g. Banu i novom barjaku mandalinskog Sokola započela je javna vežba.

Prek 7 tačaka: »Vežbe na spravama« počelo je kišiti i svet se stao razazlati, a javna je vežba obustavljena. Tako je otpala i povorka s novim barjakom preko sela i večernja akademija, koja se je sastojala od 11 tačaka.

Na vežbalištu Izvidničke komande — sletištu, bilo je okupljeno preko 4000 duša, a iz vani je gledalo opet par tisuća. Sav ovaj ogromni svet prevažalo je u Šibenik 4 parobroda i 4 motorne lade sve do 22 sata u večer, a mnogo je naroda oputovalo željeznicom, autobusima i peške. Bratska Sokolska župa Split bila je zastupana na svečanosti delegacijom, a prisustvovao je i tehnički delegat br. Saveza.

Uspehu proslave mandalinskog Sokola i župskog sleta mnogo su doprineli svojom ljubaznošću i uslugama komandanti Mornarske komande br. Andrić i Izvidničke komande br. Pirc, koji su u svemu išli Sokolu ususret i pomogli mu, a osobito kod uređenja sletišta, tribine i sokolske izložbe na vežbalištu Izvidničke komande na čemu im Sokol i Sokolska župa najsrdačnije blagodari.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA LJUBLJANA

dne 26. junu predaje savezni načelnik brat Miroslav Ambrožić o temi: »Dužnosti Sokola u pogledu državljanskog uzgoja«.

Sa svečane predaje odlikovanja, Jugoslovenke krune I stepena, kotorskom biskupu dru Frani Učeliniju, kojim ga je blagoizvoleo odlikovati Nj. Vel. Kralj prigodom 40-godišnjice njegovog biskupovanja

Pobjednička vrsta Sokolske čete Nadeljišće s venceom Nj. Vel. Kralja

dili su članovi Kutine na ručama, za-
tim zajednički čete: Šartovac, Selište,
Slatina, Mikleuška, Zbegovača i Ku-
tinica sa zagr. sletskim vežbama. Iza
toga nastupili su članovi Kutine na
preči, te na koncu sv. članovi sa slet-
skim zagr. vežbama. Vežbe su izve-
dene na igralištu Sok. društva, koje
je bilo ukusno i marno uređeno i ukrá-
šeno. Vežbalo se uz glazbu Kutinskog
vatrogasnog društva, u prisutnosti od
nekoliko hiljada gledalaca.

Na večer u 21 sat počela je akademija u sokolskoj dvorani s peva-
njem »Sokolskog pozdrava«. Nara-
štajka Rupčić Slavica deklamirala je
i izazvala burno odusevljenje pune
dvorane. Ples zvezdice izvela su žens-
ka deca pod vodstvom sestrice načel-
nice Jelke Tomašić. Mlade naraštajke
izvele su vežbu s evecem. Članovi su
izveli efektno petorku pod vodstvom
brata Likara. Muška deca nastupila su
u lepim igrama, a iza toga završila se
akademija s pevanjem ženskog i me-
šovitog zbara sok. pevačke sekcije.
Izvedene su pesme: »Kaj ne bila bi
vesela«; arije iz opere: »Dorice pleše«
od Krste Odaka; »Turki robe«, od
Vrhovskog; »Vehni, vehni fijolica« i
»Zagorka« od Zgancu. Iza svršene
akademije izrekao je nar. poslanik
brat Dobrovoljac Milan lep ideološki
sokolski nagovor, koji je odisaop
tričkim i sokolskim odusevljenjem,
nad lepom priredbom, koja je doku-
mentovala snagu i napredak Sokolstva
u Kutini. — Dr. D. D.

LUDINA. — II slet Moslavackog
sok. okružja. Pod pokroviteljstvom
bana Savske banovine br. dra IVE Pe-
rovića je održan 3 juna u Ludini II slet
Moslavackog sokolskog okružja. Tim
sletom proslavljena je i 10 godišnjica
osnutka Hrv. Sokola u Ludini. U ne-
delju je Ludina bila sva u znaku so-
kolskog slavlja. Prostrano i vrlo lepo
sletište bilo je ogradeno zelenilom, u
mestu su jugoslovenske zastave i lepi
slavoluk. U subotu 2 juna održalo se
je natecanje za prvenstvo župe. Po-
bedilo je društvo Ludina. U večer
održana je bakljada. U nedelju bila je
budnica i doček gostiju. U velikom
broju stigla su Sok. društva Ivanić
Grad, Ivanić Kloštar, Cazma, Kutina,
Popovača, Lipovljani i Sokolske čete
Križci, Caginec, Siščani, Dapci, Lipov-
čani, Voloder, Illova, Selište, Šartovac,
Mikleuš, Dejanovac, Rečica, Zbegovača,
Vojni Križ. Nadalje je stigao iz
Zagreba brat Dušan Bogunović, koji
je 1925. g. sudjelovao kod osnutka ju-
goslov. Sokola u Ludini. Nadalje je
primičen brat Ante Pernic iz Zagreba,
koji je bio 8 godina starešina društva
u Ludini.

Pre podne održani su pokusi i sve-
čana povorka. U 13.30 sati stigao je
izaslanik bana br. dra Perovića, sreski

načelnik iz Kutine br. Nikolić, koji je
dočekan od Sokola i vatrogasne čete
Ludina. Unatoč nagle kiše doček je
bio vrlo svečan. Lepi pozdravni govor
održao je starešina društva br. Bogu-
mil Kopčić, a onda je izaslanik izvršio
pozdrave Sokolima br. bana. Glazba
je svirala himnu. Klicalo se Nj. Vel.
Kralju, Nj. Vis. Prestolonasledniku
Petru i Jugoslaviji. U 2 sati bio je za-
jednički ručak pod šatorima iza slet-
išta. Tu je nar. posl. brat M. Dobro-
voljac iz Dugog Sela lepim rečima na-
zdravio Nj. Vel. Kralju Aleksandru, a
starčešina Kopčić pozdravio je po-
krovitelja okružnog sleta. Još je go-
vorio društveni prosvetar brat Zlatko
Peček.

Cim je prestala kiša, na sletište je
počeo dolaziti narod u masama. U
svemu okupilo se oko 2000 ljudi koji
su unatoč lošeg vremena došli na slet.
Nakon donošenja dviju sokolskih sve-
čanih zastava počela je u 15.30 sati
javna vežba. Prvi je nastupio m. i ž.
podmladak (54) iz Ludine (vodio br.
Orešković). Zatim je sledio nastup
žen. naraštaja Ivanić Grad (17), m. i
ž. dece iz Katoličkog Selišta (50 u nar.
nošnji, vodila s. Zlata Minčir), muškog
naraštaja (23) i članica (9) sa sletskim
vežbama. Šegrtski naraštaj iz Ivanić
Grada izveo je vežbe s palicama (vo-
dio K. Oriolt). Kod nastupa na sprava-
ma vežbali su Kloštar Ivanić (preča),
Popovača (ručec), Kutina (ručec), Ludina
(preča). Vrsta članova iz Ludine ista-
kala se na karikama. Još je nastupio
ženski naraštaj iz Kutine, šegrtski na-
raštaj Ivanić Grad (skupine) i članovi
sa sletskim vežbama (40). U posled-
njoj točki nastupili su članovi Sokol-
skih seljačkih četa (78). Dobro su iz-
veli sletske vežbe. Njihov nastup iz-
zvao je velik interes u publici, jer je
to prvi put da seljačke čete vežbaju
na moslavackom sletu. Publike je bur-
no pozdravila sve nastupe. Vežbe je
pratila sokolska glazba, a izmenično
je svirala i vatrogasna glazba (obe iz
Ludine). Na zahtev sletskog odbora
progovorio je brat Dušan Bogunović,
koji je održao krasan govor o sokol-
skoj ideji, istaknuvši da se je Sokol-
stvo rodilo u znaku otpornosti Slove-
na prema ropstvu i u cilju blžišavanja
jednokrvne braće. Govor br. Boguno-
vića bio je pažljivo saslušan i prekidan
klicanjem Nj. Vel. Kralju i Jugoslaviji.
Nakon što je otvrsana državna
himna, izveden je mimohod svih vež-
bačkih kategorija. Posle se razvila ani-
mirana sokolska zabava.

Uspeh okružnog sleta je dobar, jer
je seljački narod uzeo velikog učešća
kod sletskih priredbi. Organizacija
sleta je odlično funkcionirala. Vežba-
ma su rukovodili okružni načelnik Iv.
Rubić, župski prednjak St. Tončić, i načel-
nika L. Bartoš i načelnika s. Antoliš i drugi. — Zl. N.

PAKRAC. — Sokolsko društvo
Pakrac održalo je i ove godine svoju
javnu vežbu dne 3. juna na svom let-
njem vežbalištu.

Po uspehu ovogodišnje javne vež-
be moglo se primetiti da se Sokolsko
društvo Pakrac nije ograničilo samo
na unutarnji rad u svom društvu, već
da je mnogo posvećeno truda i rada i
sokolskim četama, koja su s lepim bro-
jem članova učestvovalo na javnoj
vežbi.

Pre početka javne vežbe moglo se
primetiti koliki interes vlasti kako kod
vežbača tako i kod gledalaca, koji su
u velikom broju zauzeli mesta na vež-
balištu. U 15 sati i 30 časova formirala
se je impozantna povorka na čelu s
društvenom zastavom, upravom dru-
štva i fanfarama, Pakrac, Daruvar i
N. Gradiška. Po povratku na vežba-
lište, iako je dosta prostrano, nije moglo
da primi sve prisutne, koji su s
nestreljnjem očekivali početak. U
16 sati otvorio je starešina društva
brat D. Rehak javnu vežbu pozdrav-
nim govorom. Javna vežba tekla je
ovim redom: 1) Deca mat. društva
(18), 2) Deca Sok. čete Dereza (70).
3) Naraštaj matičnog društva (20).
4) Naraštaj ženski matičnog društva
(16). 5) Članovi: Pakrac (24), Lipik (3),
N. Gradiška (3), Okučani (8), Poljana
(3), Daruvar (2), svega 43. 6) Članice:
Pakrac (8), Lipik (4), N. Gradiška (8),
Okučani (3), Daruvar (5), svega 28.
7) Članovi Sokolskih četa: Dereza (11),
Badnjevina (7), Kukunjevac (24), Jagma
(9), Subocka (12), Grahovljani (10),
svega 73.

Sve sletske vežbe pratila je fan-
fara bratskog društva Daruvar.

Posle svršenog programa nastalo
je sokolsko veselje. — A. M.

VIRGINMOST. — Virginmost
okružje osnovano je ove godine, a obu-
hvata sve jedinice, koje se nalaze na
teritoriji istoimenog upravnog sreza.

Do aprila ove godine bile su je-
dinice pod tehničkim vodstvom Kra-
jiškog okružja, čije je ime već davno
pre rata zabeleženo u sokolskoj isto-
riji.

Kupuju se glazbala

Sokolsko društvo u Stenjevcu osni-
va svoju vlastitu fanfaru pa bi nam
trebali polovni rabljeni instrumenti
uz umerenu cenu. Umoljavaju se
bratske sokolske jedinice, da nam
jave, ako znaju za kakove instru-
mente. Eventualno kupili bi potpu-
ni dez-bend.

161-1

Budući da se je staro Krajiško
okružje razraslo, a time je i povećan
broj njegovih jedinica, koji je došao
do pedeset, nije se mogao vršiti uspe-
šan tehnički nadzor, pa se je Okružje
moralo razdeliti u dva manja okružja,
koja svejedno čine jednu apsolutnu
celinu.

Tehničko vodstvo Vrginmostog
okružja povereno je na sastanku na-
čelniku bratu Nikoliću Dordu. Jedinci
intenzivno i neprekidno rade i pri-
pravljaju se za ovogodišnje velike slet-
tote u Sarajevu i Zagrebu. Osim toga
svaka u svome mestu prireduje zaba-
ve, sela i vežbe. Tako je: Četa u Če-
mernici priredila uspelu zabavu, gde je
davana pozorišna igra »Nada Istre«.
Četa u Podgorju priredila je akademiju
na kojoj je provežban sletski mate-
rijal, a ujedno su davane i posebne
tačke mlađih prednjaka. Četa u Slav-
skom Polju priredila je javnu vežbu
uz učešće deset obližnjih jedinica. Četa
u Prkosu razvila je i posvetila zastavu
uz veliko učešće društava i četa. Četa
u Starom Selu održala je uspelu javnu
vežbu uz veliko učešće članova i dru-
štva Topusko.

157-26

To je kratak pregled našega do-
sadašnjega rada, koji svakoga dana
donosi više uspeha. — D. M.

SRP. SELIŠTE. — U nedelju 10
VI priredila je agilna, mlađa Sok. četa
u Srp. Selištu svoju prvu javnu vežbu.
Priredbi je prisustvovalo mnogo selja-
čaka iz mesta i okolice, te građana iz
Kutine.

Vežbi je prisutvovalo i 20 članova
vežbača mat. društva Kutina, te čla-
novi vežbači četa iz Kutinice, Mikleu-
ške i Slatine.

Vežbe je održana na lepo uređe-
nom mesnom školskom dvorištu, a
otvoriо ju je četni starešina lepim so-
kolskim nagovorom i pozdravom.

Nastupio je muški narastaj, člano-
vi na spravama i sa sletskim vežbama,
te Kutina na ruči i u petoreci. Sve su
vežbe bile tačno i skladno izvedene.
Vežbe su izvedene uz pratnju mesnog
četnog tamburaškog otseka.

Javna vežba pretvorila se u pro-
grama u lepo narodnu veselicu i
igranku.

Na zabavi održao je brat Naran-
čić, član maticice Kutina, lep sokolski
govor i čestitao četu napredak, a pri-
sute meštane pozdravio i zahvalio im
na pažnji. — Dr. D. D.

Nove sokolske knjige

U našoj nakladi izašle su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Pripovetke za sokolsku decu i naraštaj
(sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski. —
Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vaditeljske izpite (sa slikama). —
Cena 18 Din

Schmidt - Pichler:

Fiziologija telesnog vežbanja (sa slikama). —
Cena 35 Din

Šulce:

Sokolski sustav telovežbe, drugo izdanje. —
Cena 55 Din

U štampi: Dr. Vaniček - Drenik: Baton i boks

Jugoslavenska Sokolska Matica
LJUBLJANA, NARODNI DOM

Telefon 25-43 • Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

158-28

165-2

Sokoli i Sokolice!

Nabavljajte svečane i vežbače potrepštine
za sletove, uz najjeftinije dnevne cijene
kod brata G. HORVATEK, dobavljača
Saveza S. K. J.
Zagreb, Frankopanska ulica 9

160-9

Natječaj

Opština Imotski raspisuje natječaj na
mjesto šumskog stručnjaka.

Natjecati se mogu samo oni koji imaju
šumarski fakultet, prednos imaju sokolski
radenici.

Rok natječaja do 15. srpnja 1934.

Plata 800—Din, putni paušal 600—Din
mjesečno.

Detaljni uslovi mogu se besplatno do-
biti kod ove opštine.

Opštinska uprava Imotski
Primorska banovina

Br. 4868
dne 6/VI 1934

156-25

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne
knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake,
lepake za sokolske prireditve Vam izdela
Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mlađinske,
leposlovne i znanstvene knjige, časopise,
revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste,
posmrtnice i mlađinske liste. Ilustrira knjige
v eno- i večbarvnom tisku. / Lastna tvor-
nica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek
za učila z velikim zalogo slik naših velmož

152-7

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU

Tyrševa ulica štev. 44

152-7

UČITELJSKA
TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6